

อย่าลืมไต้หวัน

ครั้งหนึ่งไต้หวันจะเป็นที่คุ้นเคยของคนไทย แต่เมื่อกระแสนิยม อาเซียน และเกาหลีพุ่งสูงขึ้น ไต้หวันก็ดูเหมือนถูกมองข้ามไป

ชื่อเดิมของไต้หวันตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑๖ คือฟอร์โมซา นักเดินเรือโปรตุเกสเป็นผู้ตั้งชื่อว่า Ilha Formosa ซึ่งหมายถึง Beautiful Island

ในสมัยโบราณ เมืองหลวงเก่าแก่เป็นเมืองท่าอยู่ทางใต้มีชื่อว่า “ไต้หวัน” แต่ต่อมาชื่อเมืองกลับกลายเป็นชื่อเกาะ ดังนั้น เมืองนี้จึงต้องมีชื่อใหม่ว่า Tainan ซึ่งปัจจุบันเป็นเมืองท่องเที่ยว มีอารยธรรมดั้งเดิมก่อนที่ความเจริญจะแพร่ขึ้นไปทางเหนือคือไทเปซึ่งเป็นเมืองหลวงปัจจุบัน

เกาะนี้อยู่ภายใต้การครอบครองของพวกคัตซังจนกระทั่งถึงราชวงศ์ชิง จึงตกอยู่ในมือของจีนนับตั้งแต่ ค.ศ. ๑๖๘๓ โดยอยู่ภายใต้มณฑลฝูเจี้ยนอันเป็นแหล่งที่อยู่ของชนก๊กมินตั๋งเป็นส่วนใหญ่

ในสงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งแรกระหว่าง ค.ศ. ๑๘๙๔-๑๘๙๕ เกาะไต้หวันก็ตกเป็นเมืองขึ้นของญี่ปุ่น จนกระทั่งอีก ๕๐ ปีต่อมา เมื่อญี่ปุ่นแพ้สงครามโลกครั้งที่ ๒ ไต้หวันจึงมีประวัติศาสตร์ใหม่

ในปี ๑๙๔๕ เมื่อสงครามกลางเมืองในจีนสงบลงโดยพรรคคอมมิวนิสต์ของ เหมา เจ๋อตง เป็นผู้ชนะได้ครอบครองแผ่นดินใหญ่ จอมพลเจียงไคเช็คแห่ง Republic of China ผู้พ่ายแพ้ก็ต้องยึดเกาะไต้หวันเป็นฐาน และตั้งแต่นั้นมาไต้หวันก็เดินหน้าพัฒนาเศรษฐกิจจนกลายเป็นหนึ่งในสี่ตัว ของเอเชีย

ในปี ๑๙๔๕ เมื่อญี่ปุ่นแพ้สงคราม จอมพลเจียงไคเช็ค ประธานาธิบดี Republic of China เป็นผู้ปลดอาวุธญี่ปุ่นแทนฝ่ายพันธมิตร และได้ไต้หวันมาเป็นดินแดน ในตอนนั้นคงมองอยู่เหมือนกันว่าถ้าแพ้สงครามกลางเมืองก็จะมายึดเกาะนี้เป็นหัวหาด

การมองเช่นนี้มีข้อผิดพลาด เพราะตลอดเวลาที่ญี่ปุ่นยึดครองไต้หวัน ๕๐ ปี ถึงแม้จะประสบปัญหาภัยกับคนพื้นเมืองและคนจีนรับราชการพันกันมาตลอด แต่ก็ได้สร้างเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐาน (รถไฟ ถนน) อาคารตึกกรมบ้านช่องระบบน้ำทั้ง ตลอดจนรากฐานการศึกษา (ตั้ง National Taiwan University ซึ่งมีชื่อเสียงระดับโลกในปัจจุบัน) ไว้เป็นอย่างดี

ด้วยโครงสร้างที่ดีเช่นนี้เมื่อไต้หวันเดินเครื่องด้วยการสนับสนุนของสหรัฐอเมริกา (โดยเฉพาะในระหว่างสงครามเกาหลีต้นทศวรรษ ค.ศ. ๑๙๕๐ ไต้หวันเป็นฐานสนับสนุนการผลิตที่สำคัญ) และโลกตะวันตก เศรษฐกิจก็รุดหน้าไปไกลกว่าจีนแผ่นดินใหญ่คู่แข่งดั้งเดิมเป็นอันมากในทศวรรษ ๑๙๖๐ และต้นทศวรรษ ๑๙๗๐

ถึงแม้ไต้หวันจะประสบปัญหาการถูกมองข้ามทางการเมืองเมื่อจีนได้รับการยอมรับจากสหรัฐอเมริกาและโลกนับตั้งแต่กลางทศวรรษ ๑๙๗๐ เป็นต้นมา แต่ความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจก็มีได้ลดลงเมื่อผนวกกับความ

ก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และไอที คนไต้หวันมีรายได้ต่อหัวสูงทัดเทียมประเทศพัฒนาแล้วในปัจจุบัน

คนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท คนไต้หวันมีรายได้สูงกว่าคนไทย ๓.๔ เท่า คนญี่ปุ่น ๖ เท่า และคนเกาหลี ๓.๘ เท่า

จำนวนเท่าเหล่านี้ไม่น่าตื่นเต้นแต่อย่าลืมว่าค่าครองชีพที่สูงตามไปด้วย ดังเช่นเกาหลี ญี่ปุ่น ยกเว้นไต้หวัน

ผู้เขียนได้ประสบด้วยตนเองเมื่อเร็วๆ นี้ว่า ค่าครองชีพของคนไต้หวันใกล้เคียงกับคนไทยในเมืองใหญ่ (ค่าเล่าเรียนมหาวิทยาลัยเอกชนก็ใกล้เคียงกัน) แต่คนไต้หวันมีรายได้มากกว่าคนไทย ๓.๔ เท่า ตัวเลขเช่นนี้ทำให้เห็นภาพได้ว่าคนไต้หวันมีคุณภาพชีวิตสูงอย่างเรียบ ๆ เพียงใดในโลกปัจจุบัน

สาเหตุสำคัญที่ไต้หวันสามารถรักษาค่าครองชีพให้ต่ำไว้ได้ก็คือเทคโนโลยีการเกษตรที่ก้าวหน้ามีผลผลิตสูงจนทำให้ต้นทุนอาหารอยู่ในระดับต่ำ ประกอบกับการไม่ใช้จ่ายเงินเกินตัวของภาครัฐ ทำให้อำนาจซื้อของประชาชนและภาครัฐสมดุลกับผลผลิตจนส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อต่ำ นอกจากนี้ความสามารถในการส่งออกทำให้ค่าเงินดอลลาร์ไต้หวันไม่อ่อนจนทำให้น้ำมันและวัตถุดิบที่นำเข้ามีราคาสูงด้วย

ไต้หวันมีจุดแข็งด้านการศึกษาในทุกระดับ ถึงแม้จะมีจำนวนสถาบันอุดมศึกษาใกล้เคียงกับไทยคือประมาณ ๑๓๐ แห่ง (แต่มีประชากรเพียง ๒๓ ล้านคน) ทางทหารของไต้หวันก็สามารถควบคุมดูแลรักษากฎเกณฑ์บังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเข้มข้น

ไต้หวันมีปัญหาเรื่องสีเช่นเดียวกัน ในทางการเมืองความคิดของคนไต้หวันแบ่งออกเป็นสองสี คือพวกสีน้ำเงินซึ่งมองว่าในระยะยาวนั้นการรวมตัวกับจีนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ แต่ในระยะเวลานั้นไม่เห็นด้วยกับการรวมตัวกับจีนซึ่งเป็นความเห็นอย่างท่วมท้นของคนไต้หวัน

อีกสีหนึ่งคือพวกสีเขียวซึ่งต้องการอิสรภาพของไต้หวัน ไม่ต้องการรวมตัวกับจีน หากปรารถนาความเป็นไต้หวัน อย่างไรก็ดีในระยะเวลานั้นเห็นว่าการจะคงสถานะไว้อย่างเดิม ไม่ควรไปแห่หางเสือ

ไต้หวันมีโจรสลัดน้อยกว่าไทย บ้านเมืองสวยงามสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ประชาชนมีเสรีภาพทางการเมือง และมีความมั่นคงในชีวิตหากไม่คิดไปไกลถึงจีนซึ่งเป็นอิทธิพลคุกคามอยู่ลึกๆ ในใจของคนไต้หวันทุกคน

คนไต้หวันเป็นนักลงทุนสำคัญในธุรกิจ SME's ของไทยมาตั้งแต่สมัยเมื่อ ๓๐-๔๐ ปีก่อน เทคโนโลยีการเกษตรของไทยหลายอย่างมาจากไต้หวัน เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมเครื่องกล ฯลฯ

ไต้หวันมีวัฒนธรรมจีน แต่ก็ไม่ใช่จีนที่ขาดความเป็นตัวเป็นตน หากมีพลังเข้มแข็งบนฐานคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ และความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีในระดับโลก (II)